*השוחט את הבהמה ע"מ לזרוק דמה לעבודת כוכבים ולהקטיר חלבה לעבודת כוכבים ר' יוחנן אמר א אסורה מחשבין מעבודה לעבודה ב וילפינן חוץ מפנים א] ריש לקיש אמר מותרת אין מחשבין מעבודה לעבודה ולא ילפינן חוץ מפנים ב] *ואי אשמעינן בהא בהא קאמר ריש לקיש ג] אבל פנים מפנים אימא מודי ליה לרבי יוחנן ואי אשמעינן הא בהא קאמר רבי יוחנן אבל בההיא אימא מודי ליה לריש לקיש, צריכי, כי אתא רב דימי אמר מתיב רב ירמיה לסייעיה לרבי יוחנן ורבי אילא לסייעיה לריש לקיש-רב ירמיה לסייעיה לרבי יוחנן ומה במקום שאם אמר הריני שוחט חוץ לזמנו שהוא כשר, שחטו על מנת לזרוק דמו חוץ לזמנו פסול מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמו פסול, שחטו על מנת ד] לזרוק דמו שלא לשמו אינו דין שיהא פסול מתקיף לה רבא בר אהילאי מה לחוץ לזמנו (א)*שכן כרת? אלא אמר רבא בר אהילאי הכי קאמר ומה מקום שאם אמר הריני שוחט חוץ למקומו שהוא כשר שחטו על מנת לזרוק דמו חוץ למקומו פסול מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמו שהוא פסול ה] [שחטו ע"מ] לזרוק דמו שלא לשמו אינו דין שיהא פסול מתקיף לה רב אשי מה לחוץ למקומו שכן נוהג בכל הזבחים תאמר בשלא לשמו שאינו נוהג אלא בפסח וחטאת? אלא אמר רב אשי הכי קאמר ומה במקום שאם אמר הריני שוחט לשם פלוני שהוא כשר, לזרוק דמו ו] (שלא לשמו) לשם פלוני *פסול מקום שאם אמר הריני שוחט שלא ז] (ב) לשמו שהוא פסול [שחטו ע"מ] לזרוק דמו שלא לשמו אינו דין שיהא פסול רבי אילא לסייעיה לריש לקיש לא תאמר בזריקה ותיתי מק"ו מבינייא משחיטה וקבלה למאי הלכתא כתב רחמנא, לומר, דאין מחשבין מעבודה לעבודה מתקיף לה רב פפא ודלמא דמחשבין מעבודה לעבודה אם כן לשתוק קרא מיניה ותיתי מקל וחומר דרב אשי ואידך פריך הכי: מה להנך שכן טעונות צפון וישנן בחטאות הפנימיות ואידך ח] השתא מיהא בשלמים קיימין. איתמר שחטה לשמה לזרוק דמה שלא לשמה רב נחמן אמר פסולה ט] רבה אמר כשרה, והדר ביה רבה לגבי רב נחמן מק"ו דרב אשי: תניא רבי אליעזר אומר אף (את) האשם: *אמר ר' אליעזר חטאת באה על חטא ואשם בא על חטא מה חטאת שלא לשמה פסולה אף אשם שלא לשמו פסול, אמר לו רבי יהושע לא, אם אמרת בחטאת שכן דמה למעלה, אמר לו רבי אליעזר פסח יוכיח שדמו למטה ושחטו שלא לשמו פסול, אמר לו רבי יהושע מה לפסח שכן זמנו קבוע, אמר לו רבי אליעזר חטאת תוכיח, אמר לו רבי יהושע

חוזרני

השוחט את הבהמה של חולין (ג) לעבודת כוכבים אסורה בהנאה כדין זבחי מתים וזבחי מתים ילפינן (ע"ז דף כט:) שם שם מעגלה ערופה: **לזרוק דמה לעבודת כוכבים** · (ועבודת) השחיטה לא נעשית לשם עבודת כוכבים אלא בשעת שחיטה חישב י] (לעבוד) הזריקה לשם עבודת כוכבים ולא זרק: **מחשבין מעבודה לעבודה** · מחשבה היא לענין זבחי מתים יא] ליאסר בהנאה: **דילפינן** · עבודת כוכבים שהיא חוץ ממחשבת פיגול שהוא פנים: **מותרת** · לאכילה: **אין מחשבין מעבודה לעבודה** · ואינה אסורה אלא אם כן שחט לעבודת כוכבים שבשחיטתה עבד עבודת כוכבים או זרק יב] לעבודת כוכבים: **פנים מפנים** · מחשבת שלא לשמו מפיגול: **הריני שוחט חוץ לזמנו** · ולא חישב על מנת לאכול ולא על מנת לזרוק או להקטיר אלא על השחיטה חישב סתם חוץ לזמנה כשר דלאו מחשבה היא יג] *דאין זמן אלא באכילת אדם (ד) ומזבח יד] (דזהו) (פיגול): **שכן כרת** · האוכל פיגול אפי' לאחר חייב כרת, האיל וחמור מהגיא ביה מעבודה לעבודה: **הריני שוחטו חוץ למקומו** · שלא חישב לא על אכילה ולא על זריקה אלא (ה) טו] אמר הריני שוחט חוץ למקומו כשר דהא חזינן דבמקומו הוא שוחטו ועוד דבאכילת אדם או מזבח תלה רחמנא לחוץ למקומו וחוץ לזמנו דכתיב ואם האכל יאכל וגו' וילפינן חוץ למקומו וחוץ לזמנו מהאי קרא לקמן (דף יג.): **על מנת לזרוק דמו חוץ למקומו** (ו) טז] **כו' פסול** · (בפרק שני) והשתא ליכא למיפרך שכן כרת שאין חייבין כרת על אכילתן כדתניא לקמן [בפרק שני] (דף כח.): **שחט לשם פלוני כשר** · דאין שינוי בעלים חל על השחיטה דלא שייך שם בעלים אלא על הכפרה והיינו דאמרן לעיל (דף ד.) דשינוי בעלים איתו בד' עבודות: **לא תאמר בזריקה** · מחשבין שלא לשמו דרבינן ליה (ז) לעיל יז] בכולהו עבודות: **משחיטה וקבלה** · ומה שחיטה שכשרה בזר פסולה בשלא לשמה זריקה לא כל שכן, יח] כי פרכת מה לשחיטה שכן פוסלת שלא לשם אוכלין בפסח, קבלה תוכיח: **דאין מחשבין מעבודה לעבודה** · אלא בשעת זריקה גופה בעי מיחשב: **ודלמא** · להכי כתביה לאשמועינן רבותא דמחשבין מעבודה לעבודה יט] ([שלא] בשעת זריקה גופה בעי מחשב) דאפי' לא חישב על הזריקה בשעתה אלא בשעת שחיטה הויא מחשבה: **אם כן** · דמחשבין אתא לאשמועינן לשתוק קרא מיניה ותיתי דמחשבין מקל וחומר דרב אשי כדאמרן ומה אם במקום שאם אמר הריני שוחט לשם פלוני כו': **ואידך** רבי יוחנן פריך הכי דלא נפקא לן זריקה מקל וחומר דקבלה ושחיטה: **מה להנך כו'** · הלכך לאו קרא יתירא הוא דניליף מיניה דאין מחשבין: **השתא מיהא בשלמים קיימינן** · דבשלמים כתיבא מחשבה שלא לשמן כ] הלכך מאי למילף זריקה משחיטה וקבלה וליכא למיפרך לפון, דשלמים לא בעי לפון וליתנהו פנימיות: **שכן דמה למעלה** · מחוט הסיקרא דתנן במס' מדות (פ"ג מ"א) חוט הסיקרא חוגרת באמצע להבדיל בין דמים עליונים לדמים התחתונים וילף לקמן (דף נג.) מן והיתה הרשת עד חצי המזבח התורה נתנה מחילה להבדיל וחטאת בהמה כא] נעשית למעלה דכתיב בה (ויקרא ד) על קרנות וכן עולת העוף כדלקמן (דף סד:) ושאר זבחים שלא פירש בהן נעשין למטה דכתיב בהו מזבח ולא כתיב בהו קרנות וכוליה מזבח ליכא למימר כב] דהוה מקומן שהרי תורה נתנה מחילה:

חוזרני

ותימה דלקמן (דף יג.) דפריך וקבלה מי פסלה ט' ומשני כאן במחשבת שלא לשמן כאן במחשבת פיגול אמאי לא משני אידי ואידי במחשבת שלא לשמן וקבלה כג] לא עשה בה מחשבה כמעשה כגון בשוחט על מנת לקבל שלא לשמן ובזריקה כד] (לא) עשה בה מחשבה כמעשה ונראה לי דלקמן מיירי שחישב בעבודה עצמה אם קבל [לגמור הקבלה] שלא לשמן פסול ואם קבל [לגמור] חוץ לזמנו כשר ואם זרק לגמור הזריקה חוץ לזמנו פסול וכן מקטיר לגמור ההקטרה למחר דהוה פסול אי לאו דמעטיה קרא לקמן משום דאין מעכבת כפרה אבל ליכא לפרושי לקמן מחשבת פיגול דלא פסלה בקבלה כגון שוחט על מנת לקבל כה] דמו חוץ לזמנו דבשלא לשמן נמי לא פסלה דמעבודה לעבודה ילפינן מפיגול *(ואי) במקבל על מנת לזרוק חוץ לזמנו הוה פיגול אלא כדפרשינן בחישב בעבודה עצמה: ברו"ך *ובלאו הכי תימה דהוי מצי למימר קבלה לא עשה בה מחשבה כמעשה לענין שינוי בעלים:

ריש לקיש אמר מותרת · מודה ר"ל דחייב מיתה כדאמרינן בפרק ארבע מיתות (סנהדרין סא.) מידי דהוה אמשתחוה להר דהר מותר כו] ועובדו בסייף ושחיטת מומר לא חשיב כדפי' בפ"ק דחולין (דף יד.) גבי שוחט בשבת ואין לתמוה והיאך נהרג דילמא מימלך ולא זריק לעבודת כוכבים כדאמר בפרק ד' מיתות (סנהדרין סא.) כז] דניסת שאמר אלך אעבוד פטור דמימלך ולא עביד הכא ודאי לא מימלך כיון דעבד מעשה ששחט על מנת לזרוק ועוד הכא אפילו ידוע ודאי שלא יזרוק חשיב שעבד עבודת כוכבים בשחיטה [זו] כששוחט ע"מ לזרוק:

מקום שאם אמר הריני שוחט שלא לשמן כו' · וא"ת שוחט שלא לשם אוכלין בפסח יוכיח דשוחט שלא לשם אוכלין פסול ושוחט ע"מ לזרוק שלא לשם אוכלין כשר ויש לומר דלא דמי כח] התם דזורק עצמו שלא לשם אוכלין כשר:

לא תאמר בזריקה ותיתי בק"ו משחיטה וקבלה · תימה כט] אמאי לא פריך שכן טעונות לפון וישנן בחטאות הפנימיות וכ"ת משום דבשלמים ל] קיימא אם כן מאי לריך למילף מבינייא ניליף בק"ו לא] מקבלה שאין חייבין עליה בחוץ ואפילו הכי פסלה בה מחשבה ועוד למה לי קרא בזריקה לשינוי בעלים דדרשי' לכפר עליו תיתי מבינייא משחיטה וקבלה ועוד קשה אמאי אין מחשבת אוכלין בפסח בזריקה תיתי בק"ו משחיטה שכשירה בזר כיון דלא פרכינן מלפון וחטאות הפנימיות ומיהו דילמא לב] (תכוסו) מיעטא הוא ואע"ג לג] דשלא למעיין דהיינו שינוי בעלים כתיב נמי לד] [א] (תכוסו) ולא ממעטי זריקה לא דמי (עיין פסחים דף סא.): **והדר** ביה לה] רבה לגבי דרב נחמן מקל וחומר דרב אשי · לו] [הייט] [ב] לרבנן דאליבא דר' שמעון ליכא קל וחומר דאיכא למיפרך מה לשינוי בעלים שכן נוהג במנחות תאמר בשינוי קודש שאינו נוהג במנחות לרבי שמעון (מנחות דף ב:):

חטאת

מח א מיי' פ"ב מהל' שחיטה הלכה יז סמג עשין כג טוש"ע יו"ד סימן ד סעיף א:

מט ב מיי' שם הלכה טו:

ר"א לעשות

ע"ז נא: סנהדרין ס: חולין לט.

ר"א וצריכי דאי

ר"א משום שלא עשה כלום דהא בזמנו שחט וגי' הנ"ק דאין מחשבת הזמן פוסלת אלא באכילת אדם או מזבח הס"ד

[תוספתא ריש פ"א]

עי' בחלופי גרסאות

עיין ש"ק

[עי' תוס' ב"ק כה. ד"ה אני לא]

הגהות הב"ח

(א) גמ' שכן כרת · נ"ב עיין פרק כיצד הרגל דף כה בתד"ה אני לא: (ב) שם שלא לשמו שהוא פסול לזרוק דמו שלא לשמו איט דין: (ג) רש"י ד"ה השוחט את הבהמה של חולין לזרוק דמה לעבודת כוכבים ועבודת השחיטה וכו' ולא זרק הס"ד ואח"כ מ"ה אסורה בהנאה וכו' ערופה הס"ד ואח"כ מ"ה מחשבין: (ד) ד"ה הריני וכו' ומזבח הס"ד ותיבת פיגול נמחק: (ה) ד"ה הריני שוחטו חוץ למקומו וכו' אלא כך אמר וכו' רחמנא חוץ למקומו: (ו) ד"ה על מנת וכו' למקומו פסול כצ"ל ותיבת כו' נמחק: (ז) ד"ה לא תאמר וכו' לעיל · נ"ב דף ד ע"א וע"ש:

שיטה מקובצת

א] ריש לקיש אמר מותרת · ונראה לפרש דמ"מ חייב סקילה ואע"פ שהבהמה מותרת דכה"ג אמרי' [בפרק ארבע מיתות בית דין] וא"ת היאך הבהמה מותרת הרי שחיטת מומר היא וי"ל דמשום פעם אחת לא מיקרי מומר [הואיל ולא הורגל בכך] דכה"ג אמרינן בחולין גבי השוחט בשבת דאסורה לאותו יום הא למחר מותר וצריך לומר [דלא מתסר משום דעבר באקראי] בעלמא הואיל ולא הורגל בכך וא"ת אמאי יהרג כו' א) וי"ל דהתם שאני דאינו עושה שום מעשה · לשון תוס' טוך: ב] מפנים וצריכי דאי: ג] ריש לקיש ובספר ישן כתוב אבל חוץ מפנים אימא מודי ליה לר' יוחנן [ופי'] דאי אשמועינן בהא בהשוחט לשמו בהא אמר ריש לקיש דכשירה דלא ילפינן לשמו מפיגול אבל חוץ מפנים אימא מודי לר"י דאסורה מחמת חומרא דעבודת כוכבים: ד] לזרוק דמו שלא לשמו אינו דין שיהא פסול [וא"ת שוחט שלא לשם] אוכליו דפסח יוכיח דבשחיטה שלא לאוכליו פסול וכו' ה"נ בשלא לשמו וי"ל דאיכא למימר בשוחט ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו דין שיהא פסול כדין אם חישב בזריקה עצמה שלא לשמה דהשתא ליכא למימר שלא לשם אוכליו יוכיח שכשר בשוחט ע"מ לזרוק דשאני שלא לאוכליו דפסח כיון דבזריקה עצמה אינה נפסלת כשזורק שלא לאוכליו כדפי' בריש פירקין · תוס' טוך: ה] פסול שחטו על מנת לזרוק: ו] תיבות שלא לשמו נמחק: ז] שלא לשמו פסול שחטו ע"מ לזרוק דמו שלא לשמו: ח] השתא מיהא בשלמים קיימינן וקש' דמשחיטה להודיה ניליף זריקה

תיבת

הגהות צ"ק [א] [illegible] ולא ממעטי זריקה דלא דמי : [ב] לרבה אליבא דר"ש ליכא ק"ו כצ"ל ור"ל לרבה [illegible] התם בפ"ק דמנחות דברי ר"ש דלא [illegible] דבפ"ק ס"ל [illegible] ס"ל דלא עלו לפ"ז ליכא למיפרך מה לש"ב כו' :

וליכא למיפרך מה לשחיטה שכן נפסלה שלא לאוכליו בפסח דהשתא מיהא בשלמים [קיימינן] ואמר מורי דמ"מ פרכינן שפיר שלא לאוכליו וה"ק השתא מיהא בשלמים קיימינן ולא פרכינן פירכא דצפון דהוי בקדשי קדשים לשלמים דהם קדשים קלים אבל מדבר שהוא כפסח שהן קדשים קלים כשלמים פרכינן שפיר לגבי שלמים · תוס' מהר"פ : ט] פסולה רבא אמר כשרה והדר ביה רבא לגבי ר"נ : י] חישב לעשות הזריקה : יא] לאיסור : יב] זרק דמה : יג] היא ס"א משום דלא עשה כלום דהא בזמנה שחיט : יד] ומזבח הס"ד ומה"ד פסול פיגול ותיבת דזהו ל"ש ונמחק : טו] אלא כך אמר הריני שוחט לחוץ למקומו : טז] תיבת כו' נמחק : יז] לעיל לכולהו אות ב' נמחק : יח] שכן וכו' : יט] מעבודה לעבודה דאפילו לא חישב והשאר נמחק : כ] לשמו דכתיב "הזורק את דם השלמים" שתהא זריקה לשם שלמים : כא] בהמה ניתנת תיבת נעשית נמחק : כב] למימר דהוי אות ה' נמחק : כג] וקבלה דלא : כד] תיבת לא נמחק : כה] לקבל דמו : כו] והעובדו : כז] מיתות דמסית שאמר : כח] דמי דשאני התם : כט] מאן דלא פריך ס"א מאי דס"ד השתא דלא כו' : ל] דבשלמים קיימינן תיבות א"כ ל"ש ונמחק : לא] מקבלה ומה קבלה שאם אמר הריני שוחט ע"מ לקבל חוץ לזמנו כשר כדאמרינן לקמן דבעינן שיחשב באכילת אדם [או] באכילת מזבח קבל שלא לשמו פסול וזריקה לא כ"ש ר"ל דאה"נ אלא דלא [illegible] שחיטה דשחיטה נפקא לה [illegible] בזר · תוס' טוך : לב] דלמא תכוסו : לג] ואע"ג דגבי שלא את ה' נמחק : לד] גמ' תכוסו : לה] ביה רבא אות ה' נמחק : לו] לרבה אליבא דר"ש והיבת היינו ל"ש ונמחק :

א) כוונתם לדברי התוספות בד"ה ר"ל שכתבו ואין לתמוה וכו' ·

*ג' יי' גט · דילפינן

אבנג
נסיונות לס"ז לב'
הגדרים

ג'עלגים לר' יוחנן שסובר דמחשבין מעבודה לעבודה

*פוסל בפסח וחטאת דבעינן קרבנות אמרינן כשר (ולא עלו לבעלים לשם חובה)

*אחרי הסוגיא תבא תגובת (פירכא) ר' יוחנן דקו של ר"ל. בתוך הסוגיא יש קושיא פרטי ותשובתו

עילות נאו דאל
אשם שנשחט לא
לשמו פסול